

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **Mgr. L. M.**, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní 118/16, Praha 1, zast. JUDr. Janem Sykou, advokátem se sídlem Školská 1736/12, Praha 1, proti rozhodnutí odvolacího senátu České advokátní komory ze dne 13. 11. 2014, sp. zn. K 13/2013, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 9. 3. 2020, č. j. 9 Ad 3/2015 - 90,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 9. 3. 2020, č. j. 9 Ad 3/2015 - 90, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalovaná (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým bylo podle § 78 odst. 1 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zrušeno shora uvedené rozhodnutí odvolacího senátu České advokátní komory (dále jen „rozhodnutí odvolacího senátu“) a věc byla vrácena stěžovateli k dalšímu řízení. Rozhodnutím odvolacího senátu bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí kárného senátu České advokátní komory ze dne 14. 8. 2013, sp. zn. K 13/2013 (dále jen „rozhodnutí kárného senátu“), a toto rozhodnutí bylo potvrzeno.

[2] Podle rozhodnutí kárného senátu se žalobce dopustil kárného provinění tím, že jako advokátní koncipient vykonávající praxi u advokáta Mgr. J. S. v době od 22. 2. 2012 nejméně do 14. 9. 2012 poskytoval právní služby městu Žamberk na základě mandátní smlouvy, kterou s ním uzavřel dne 22. 2. 2012 svým jménem a na svůj účet. Porušil tak § 16 odst. 2 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění rozhodném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o advokacii“), § 17 zákona o advokacii ve spojení s čl. 4 odst. 1 usnesení představenstva České advokátní komory č. 1/1997 ze dne 31. října 1996, kterým se stanoví pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže advokátů České republiky, ve znění rozhodném pro projednávanou věc (dále jen „etický kodex“), a § 38 odst. 1 a 2 zákona o advokacii, vše ve spojení s § 39 zákona o advokacii. Bylo mu uloženo kárné opatření napomenutí a povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve výši 3 000 Kč.

[3] Věc je před NSS projednávána po druhé. Rozsudkem ze dne 25. 7. 2019, č. j. 9 As 155/2018 - 48, zrušil NSS ke kasační stížnosti stěžovatelky rozsudek městského soudu ze dne 12. 4. 2018, č. j. 9 Ad 3/2015 - 34, a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[4] Předmětem mandátní smlouvy bylo jednání s dotčenými osobami a orgány státní správy a místní samosprávy ve věci výstavby bioplynové stanice v katastrálním území Žamberk, vypracování analýzy skutkového stavu, návrhu řešení a dohody o narovnání, zastupování v soudních sporech s dotčenými osobami a jednání a zastupování v dalších souvisejících záležitostech. Provedenou činnost žalobce popsal ve vyjádření ze dne 4. 11. 2012 (viz č. l. 16 až 20 kárného spisu) a shrnul v řízení před městským soudem (viz záznam z jednání ze dne 12. 4. 2018, založený na č. l. 33 spisu městského soudu), přičemž sestávala přinejmenším ze zpracování právního rozboru, zastupování v řízení před správním orgánem, zastupování v řízení před soudem, udělení právních porad a sepsání listiny (viz rozsudek č. j. 9 As 155/2018 - 48, odstavec 26).

[5] Ve zrušujícím rozsudku dospěl NSS oproti městskému soudu k závěru, že žalobce vlastním jménem a na vlastní účet poskytoval právní služby ve smyslu § 1 odst. 2 věty první zákona o advokacii, a nemohlo se proto jednat o činnost, kterou by bylo možné v souladu s čl. 15 odst. 4 etického kodexu vykonávat se souhlasem advokáta (školitele). Zároveň nesouhlasil s tím, že stěžovatelka dostatečně neodůvodnila naplnění znaku závažnosti kárného provinění podle § 32 odst. 2 zákona o advokacii. Při jeho posouzení je třeba přihlídnout nejen k významu chráněného zájmu, nýbrž i následkům skutku, okolnostem, za nichž byl spáchán, osobě kárně obviněného a míře jeho zavinění. Rozhodnutí odvolacího senátu se na jediné (prve uvedené) hledisko neomezilo (na rozdíl od městského soudu, který v obecné rovině dospěl k závěru, že kvalitní poskytnutí právní služby znak závažnosti bez dalšího vylučuje). NSS proto městskému soudu uložil, aby v dalším řízení věcně posoudil, zda se žalobce dopustil kárného provinění.

[6] V dalším řízení městský soud věc znovu projednal a rozhodl o ní kasační stížností napadeným rozsudkem. Žalobce poskytoval právní služby ve smyslu § 1 odst. 2 věty první zákona o advokacii, a nejednalo se proto o činnost, kterou by mohl vykonávat se souhlasem advokáta. Kárného provinění se však nedopustil. Jeho jednání nejenže nenaplnilo (a to při zohlednění významu chráněného zájmu, nastalých a hrozících následků skutku, okolností, za nichž byl spáchán, osoby kárně obviněného a míře jeho zavinění) znak závažnosti kárného provinění, nýbrž žalobce povinnosti stanovené v § 16 odst. 2, § 17 a § 38 odst. 1 zákona o advokacii ani neporušil.

[7] Omezení okruhu subjektů, které jsou oprávněny poskytovat právní služby, slouží k ochraně významných hodnot (zajištění kvality právních služeb, regulace soutěže mezi advokáty, ochrana advokátního stavu před nedovoleným podnikáním). V konkrétním případě je však třeba přihlídnout též k individuálním okolnostem, které předurčují, zda a do jaké míry byly tyto hodnoty reálně ohroženy či porušeny. Ze strany žalobce se nejednalo o dlouhodobou a opakovanou činnost, kterou by úmyslně obcházel pravidla stanovená zákonem o advokacii, dlouhodobě narušoval hospodářskou soutěž mezi advokáty či získával prostředky nelegálním podnikáním (tedy soustavnou činností za účelem dosažení zisku). Šlo o ojedinělý případ, při němž poskytl právní služby v jedné právní věci jednomu klientovi, kterým o ně byl požádán (sám je nenabízel). Nebyl dosud kárně trestán.

[8] Žalobce si počínal transparentně, neboť svého školitele (advokáta Mgr. J. S.) o věci informoval, opakovaně ji s ním projednal a žádal o souhlas k poskytnutí právních služeb, který mu byl udělen. Školitel věc převzít odmítl, neboť se jednalo o politicky citlivou kauzu a důvěřoval žalobci, že činnost vykoná na vysoké odborné úrovni. Podle vyjádření školitele žalobce dodržel podmínku, že činnost nenaruší jeho koncipientskou praxi a chod advokátní kanceláře, proto jeho jednání neodporovalo § 38 odst. 1 zákona o advokacii.

[9] Postup žalobce při poskytování právních služeb městu Žamberk svědčí o znalosti případu a jeho právní erudici. Odbornou úroveň potvrzuje i dosažený výsledek. Neměl o ní pochybnost

pokračování

klient (který si jeho služby s ohledem na jeho schopnosti a zkušenosti vyžádal), ani školitel. Nadto žalobce vykonával koncipientskou praxi již od roku 2009 a při řešení případu mohl využít i svých politických a životních zkušeností.

[10] Městský soud nepřisvědčil závěru odvolacího senátu, podle něhož žalobce jednal ve střetu zájmů, jelikož jeho skutečným mandantem byla politická strana, nikoli město Žamberk. Žalobce byl osloven radním Pardubického kraje odpovědným za zemědělství a životní prostředí a následně o věci jednal s místostarostou města Žamberk odpovědným za investice a majetek. Uzavření mandátní smlouvy bylo projednáno radou, odsouhlaseno zastupitelstvem a smlouva byla podepsána starostou. Z obsahu kárného spisu neplyne, že by žalobce přijímal pokyny od politické strany. Jeho postup zároveň odpovídal zájmu města Žamberk, a to v souladu s mandátní smlouvou i obecnými předpisy upravujícími právní postavení obcí. Není sporu o tom, že výsledek jeho činnosti (prodej pozemků za tržní cenu) byl pro klienta přínosem. Žalobce proto jednal v souladu s § 16 odst. 2 zákona o advokacii.

[11] Na věci nic nemění ani to, že podnět k zahájení kárného řízení podala obecně prospěšná společnost Transparency International - Česká republika, o.p.s. Jeho podání nepředcházelo prošetření skutkového stavu, na nějž by mohl žalobce reagovat. Zároveň jím bylo poukázáno především na možné neoprávněné čerpání prostředků z veřejných zdrojů, avšak podle mandátní smlouvy byla odměna žalobce vázána na úspěch ve věci a nejednalo se z jeho strany o dlouhodobou či soustavnou podnikatelskou aktivitu.

[12] Na základě všech uvedených důvodů žalobce ani nesnížil důstojnost advokátního stavu ve smyslu § 17 zákona o advokacii, nýbrž poskytnutím kvalitních právních služeb jeho prestiž naopak zvýšil.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření ke kasační stížnosti

[13] Rozsudek městského soudu napadla stěžovatelka v celém rozsahu kasační stížností, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a navrhla jeho zrušení a vrácení věci soudu k dalšímu řízení.

[14] Základem znaku závažnosti podle § 32 odst. 2 zákona o advokacii je význam porušené povinnosti. Další kritéria jsou důležitá především pro rozhodnutí o kárném opatření. Žalobce porušil základní povinnost (oprávnění poskytovat právní služby), od níž ostatní povinnosti odvisí (např. pojištění odpovědnosti), proto další okolnosti nemohou na závěru o spáchání kárného provinění nic změnit.

[15] Žalobce porušil povinnosti související s přípravou advokátních koncipientů (mezi ně patří především respektování zákona o advokacii), dopustil se nelegálního podnikání. Jeho činnost byla dlouhodobá. V předchozím řízení již bylo postaveno najisto, že jeho jednání bylo soustavné, hodnotit jej jako ojedinělé tomuto závěru odporuje. Jednal úmyslně. Tvzení, že žalobce právní služby nenabízel, není relevantní. Politická citlivost případu dokládá obtížnost, kolizi zájmů a závažnost. O způsob poskytování právních služeb v kárném řízení nešlo. Poskytování právních služeb advokátním koncipientem (byť úspěšné) stírá rozdíl mezi ním a advokátem. Osoba podatele podnětu dokládá, jakou pozornost jednání žalobce vyvolalo.

[16] Povinnosti stanovené v § 38 odst. 1 zákona o advokacii se netýkají nenarušení koncipientské praxe a chodu advokátní kanceláře. Poskytování právních služeb účelu koncipientské praxe závažně odporuje. Porušením zákona dochází ke snížení důstojnosti advokátního stavu.

[17] Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[18] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas a stěžovatelka je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[19] Poté přistoupil k posouzení přípustnosti kasační stížnosti. Možnost účastníků řízení napadnout rozhodnutí krajského (městského) soudu poté, co NSS jeho původní rozhodnutí zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, je omezena § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s., podle něhož se NSS nesmí znovu zabývat věcí, u které již jedenkrát svůj právní názor vyslovil, a to v situaci, kdy se tímto právním názorem krajský (městský) soud řídil (srov. nálezn Ústavního soudu ze dne 8. 6. 2005, sp. zn. IV. ÚS 136/05).

[20] NSS ve zrušujícím rozsudku č. j. 9 As 155/2018 - 48 dospěl k závěru, že jednání žalobce spočívalo v poskytování právních služeb ve smyslu § 1 odst. 2 věty první zákona o advokacii, a nejednalo se proto o činnost, kterou by mohl vykonávat se souhlasem advokáta podle § 15 odst. 4 etického kodexu. Tímto závazným právním názorem se městský soud řídil (viz rozsudek č. j. 9 Ad 3/2015 - 90, odstavce 49 až 57). Svou pozornost zaměřil na posouzení otázky, zda žalobce svým jednáním naplnil skutkovou podstatu kárného provinění, a to v souladu se závazným pokynem NSS (viz rozsudek č. j. 9 As 155/2018 - 48, odstavce 37 a 39). Dospěl k závěru, že se kárného provinění nedopustil, proti čemuž stěžovatelka brojí v tomto řízení. Jde o právní otázku, která nebyla řešena v původním řízení, kasační stížnost je proto přípustná (k dílčí otázce týkající se vymezení znaku závažnosti podle § 32 odst. 2 zákona o advokacii viz odstavce [24]).

[21] Následně soud přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[22] Podle § 32 odst. 2 zákona o advokacii *kárným proviněním je závažné nebo opětovné zaviněné porušení povinností stanovených advokátovi nebo advokátnímu koncipientovi tímto nebo zvláštním zákonem nebo stavovským předpisem.*

[23] Podstatou sporu je otázka, zda žalobce tím, že poskytoval právní služby městu Žamberk na základě mandátní smlouvy ze dne 22. 2. 2012, naplnil skutkovou podstatu kárného provinění podle § 32 odst. 2 zákona o advokacii. Konkrétně zda se dopustil závažného zaviněného porušení povinností stanovených

- i. § 16 odst. 2 zákona o advokacii ve spojení s § 39 zákona o advokacii tím, že *při výkonu advokacie nejednal čestně a svědomitě,*
- ii. § 17 zákona o advokacii ve spojení s čl. 4 odst. 1 etického kodexu, to vše ve spojení s § 39 zákona o advokacii, tím, že *při výkonu advokacie nepostupoval tak, aby nesnižoval důstojnost advokátního stavu, když za tím účelem nedodržel Pravidla profesionální etiky ukládající mu povinnost všeobecně poctivým, čestným a slušným chováním přispívat k důstojnosti a vážnosti advokátního stavu, a*
- iii. § 38 odst. 1 a 2 zákona o advokacii tím, že *porušil povinnost poskytovat právní služby pod vedením a dohledem advokáta, u něhož vykonává právní praxi.*

[24] V původním řízení již NSS dospěl k závěru, že při posouzení znaku závažnosti ve smyslu § 32 odst. 2 zákona o advokacii je třeba přihlídnout k významu chráněného zájmu, k následkům skutku (ve vztahu ke klientovi, dalším osobám i advokátnímu stavu), k okolnostem, za nichž byl spáchán, k osobě kárně obviněného a míře jeho zavinění [přiměřeně srov. § 24 odst. 2 vyhlášky č. 244/1996, kterou se podle zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, stanoví kárný řád (advokátní kárný řád), ve znění pozdějších předpisů], přičemž hodnocení nelze spojit pouze s jediným

pokračování

kritériem (viz rozsudek č. j. 9 As 155/2018 - 48, odstavce 35 a 37; shodně i napadený rozsudek č. j. 9 Ad 3/2015 - 90, odstavec 59). Naznačuje-li proto stěžovatelka, že znak závažnosti je naplněn již s ohledem na porušení povinnosti zásadního významu a ostatní kritéria mají být zohledněna až při rozhodování o kárném opatření, není v tomto (dílčím) bodě její kasační stížnost přípustná (viz odstavec [19]).

[25] Podle městského soudu se žalobce kárného provinění nedopustil, jelikož stanovené povinnosti neporušil nejen závažně, nýbrž vůbec. S tímto závěrem se kasační soud neztotožnil.

[26] Právní služby jsou oprávněni poskytovat zásadně pouze advokáti (§ 2 zákona o advokacii, přičemž výjimky podle odstavce 2 tohoto ustanovení se projednávají věci netýkající; k odstavci 2 písm. b) viz rozsudek č. j. 9 As 155/2018 - 48, odstavec 33). Advokátem je ten, kdo je zapsán v seznamu advokátů vedeném Českou advokátní komorou (dále jen „ČAK“), která je samosprávnou stavovskou organizací všech advokátů (§ 4 a § 40 odst. 2 zákona o advokacii). Každý, kdo je oprávněn poskytovat právní služby, je nucen členem této profesní samosprávné korporace. Ruku v ruce s tím je úlohou ČAK (jako subjektu veřejné správy) dbát o naplnění podmínek pro profesionální (kvalifikované, odborné) a férové (rovné) poskytování právních služeb. V tomto ohledu především právní služby nemůže poskytovat ten, kdo nesplňuje předpoklady pro výkon advokacie (§ 5 odst. 1 zákona o advokacii) a povinnosti advokáta (§ 16 až 31 zákona o advokacii). Chrání se tím v první řadě příjemci právních služeb před nekvalifikovaným výkonem této činnosti a jejich poskytovatelé před nerovnou konkurencí, v konečném důsledku se tím však přispívá i ke kultivaci právního prostředí jako celku.

[27] Advokátní koncipient je ten, kdo je zapsán v seznamu advokátních koncipientů vedeném ČAK (§ 36 zákona o advokacii). S kvalifikovanou účastí advokátního koncipienta v ČAK jsou spojeny i zvláštní povinnosti koncipienta k profesní samosprávě. Ty odrážejí účel jeho praxe spočívající v přípravě na budoucí výkon advokacie (§ 38 zákona o advokacii) a profesní standardy plynoucí z jeho postavení (§ 39 zákona o advokacii). Přijme-li někdo roli advokátního koncipienta, znamená to tedy, že bude ctít své postavení a v jeho rámci dbát o profesionalitu svou a důstojnost advokátního stavu.

[28] V projednáváné věci žalobce poskytoval právní služby ve smyslu § 1 odst. 2 věty první zákona o advokacii, ač k tomu jako advokátní koncipient nebyl oprávněn. Nejednalo se o případ, kdy právní služby může (výjimečně) poskytovat osoba odlišná od advokáta (zde především advokátní koncipient v rámci výkonu koncipientské praxe podle § 26 odst. 2 zákona o advokacii; viz rozsudek č. j. 9 As 155/2018 - 48, odstavec 33).

[29] Poskytování právních služeb osobou odlišnou od advokáta zasahuje do zákonem chráněné hodnoty, jíž je kvalifikované a rovné poskytování právních služeb. Pokud se jej dopustí advokátní koncipient, odporuje navíc (a v projednáváné věci v první řadě) postavení, které mu v rámci profesní samosprávy náleží. Jelikož si osobuje oprávnění, jež je mu zákonem zapovězeno a na jehož výkon se teprve připravuje, přiči se jeho jednání chráněným zájmům spojeným s přípravou (výchovou) a profesními (etickými) standardy advokátních koncipientů.

[30] Typová závažnost poskytování právních služeb advokátním koncipientem je z hlediska významu chráněného zájmu zásadní. Jedná se z jeho strany o porušení povinnosti, která neodráží „pouze“ zvláštní standard spojený s jeho právním postavením a působením v profesní samosprávě, nýbrž o porušení obecně stanoveného zákonného omezení pro výkon specializované činnosti. Zároveň právě pro zajištění výkonu této činnosti zákon zřídil zvláštní stavovskou organizaci (§ 40 odst. 1 zákona o advokacii). Advokátní koncipient tedy neoprávněným poskytováním právních služeb nejenže nectí své postavení, nýbrž dokonce

podrývá samotnou podstatu existence profesní samosprávné organizace, již je součástí a již spoluutváří. V tomto ohledu jde o vážné pochybení.

[31] Ze správního i soudního spisu (viz shrnutí v odstavci [4] a zde uvedené odkazy) je zároveň zřejmé, že okolnosti případu nebyly nijak mimořádné. Právě naopak, nevybočovaly z rámce standardního komerčního poskytování právních služeb. Žalobce byl osloven s žádostí o nalezení řešení řady právních problémů spojených s výstavbou bioplynové stanice v katastrálním území Žamberk. S nabídkou souhlasil, s městem Žamberk uzavřel mandátní smlouvu a na jejím základě vlastním jménem a na vlastní účet právní služby skutečně poskytoval. V této souvislosti je bez významu, že se této činnosti ujal s vědomím svého školitele (advokáta JUDr. J. S.) a byl mu k ní z jeho strany udělen písemný souhlas, neboť tím protiprávnost jednání ani závažnost porušení povinností vyloučit nelze. Zároveň v době započetí vytýkaného jednání vykonával žalobce u svého školitele koncipientskou praxi již po dobu téměř tří let, s (rozdílným) právním postavením advokátního koncipienta a advokáta tudíž musel být důvěrně seznámen. Uvedené též dokládá, že jednal v úmyslu přímém.

[32] Rozsah poskytování právních služeb není pro rozhodnutí o kárné vině sám o sobě podstatný. NSS již dospěl k závěru, že činnost žalobce byla s ohledem na svůj rozsah soustavná (měla trvalý charakter), a jednalo se proto o poskytování právních služeb ve smyslu § 1 odst. 2 věty první zákona o advokacii. Zároveň uvedl, že soustavnost nelze spojovat s počtem právních případů (kauz) či počtem osob, pro něž je činnost vykonávána (rozsudek č. j. 9 As 155/2018 - 48, odstavce 26 a 27; shodně i napadený rozsudek č. j. 9 Ad 3/2015 - 90, odstavce 52 a 53).

[33] Každé poskytnutí právních služeb advokátním koncipientem zasahuje do výše uvedených chráněných hodnot (viz odstavce [26] až [30]). Zároveň není rozsah poskytovaných právních služeb bez dalšího skutečností, která by odůvodňovala mimořádné okolnosti případu. Tím méně je jí poskytnutí právních služeb v rámci jednoho případu (kauzy) a ve prospěch jedné osoby, neboť tím není rozsáhlé poskytování právních služeb vyloučeno (i v této souvislosti lze použít závěry zrušujícího rozsudku č. j. 9 As 155/2018 - 48, odstavec 27).

[34] V projednávané věci činnost žalobce sestávala z několika právních služeb (ve smyslu úkonů právní pomoci), a to přinejmenším ze zpracování právního rozboru, zastupování v řízení před správním orgánem, zastupování v řízení před soudem, udělení právních porad a sepsání listiny, a k jejímu provedení bylo zapotřebí delší doby (viz rozsudek č. j. 9 As 155/2018 - 48, odstavec 26). Ani samotným rozsahem tedy poskytování právních služeb nevybočovalo z rámce standardní komerční praxe. Pokud jde o to, že jednání žalobce nebylo opakované, a nejednalo se v tomto smyslu o dlouhodobou ziskovou činnost, jde proto o okolnost, kterou lze zohlednit až při rozhodnutí o kárném opatření. Ostatně v projednávané věci bylo žalobci uloženo nejmírnější kárné opatření (§ 32 odst. 4 zákona o advokacii).

[35] Podle městského soudu se žalobce kárného provinění nedopustil i proto, že jeho činnost byla po odborné stránce kvalitní a pro klienta prospěšná. Tato úvaha se však s podstatou projednávané věci míjí. Městský soud totiž v tomto ohledu posuzoval, zda žalobce závažně porušil povinnosti plynoucí z jeho profesního postavení při poskytování právních služeb. Vytýkané jednání však spočívalo již v samotném neoprávněném poskytování právních služeb. Městský soud se proto měl při přezkumu rozhodnutí o kárné vině omezit pouze na to, že žalobce vykonával zákonem zakázanou činnost. Zda si při ní počínal bezvadně, je pro tuto otázku bez významu.

[36] Kasační soud přisvědčuje městskému soudu, že naplnění skutkové podstaty kárného provinění je nutné hodnotit s ohledem na skutkové okolnosti konkrétního případu, což platí

pokračování

i pro dotčení hodnot chráněných právními a stavovskými předpisy (objektů kárného provinění). Nelze však souhlasit s tím, že by jednáním žalobce chráněné hodnoty nebyly dotčeny.

[37] Jde-li o neoprávněné poskytování právních služeb, je sankcionováno již samotné jednání, s nímž zákon spojuje zásah do chráněné hodnoty (kvalifikovaného a rovného poskytování právních služeb). Jde o delikt čistě činnostní (formální), k jeho dokonání tedy postačí jednání. Následek (zasazení objektu) se proto nemusí projevit jako účinek, resp. nastane i tehdy, není-li účinek dán (např. není-li klientovi způsobena újma). Poskytnutí právních služeb osobou, která k tomu není oprávněna, je sankcionováno proto, že je podle zákona samo o sobě (typicky, abstraktně) společensky škodlivé (nebezpečné). Nadto v projednávané věci jde o zrcadlení tohoto objektu k objektům spojeným s postavením advokátního koncipienta v profesní samosprávě (viz odstavce [29] a [30]).

[38] V této souvislosti soud zdůrazňuje, že nikterak nehodnotil, zda žalobce *při* poskytování právních služeb postupoval po odborné stránce bezchybně, osvědčil dostatečné schopnosti, znalosti a zkušenosti a pro svého klienta (město Žamberk) dosáhl nejlepšího možného výsledku. Ani tudíž neposuzoval, zda žalobce *při* této činnosti jednal čestně, svědomitě a ku prospěchu advokátního stavu. Nic z toho nebylo žalobci vytýkáno. Žalobce nejednal čestně a svědomitě, nevyvaroval se snížení důstojnosti advokátního stavu a nepřipravoval se řádně na budoucí výkon povolání proto, že neoprávněně poskytoval právní služby za okolností, které nevybočovaly z rámce běžné komerční praxe. Pochybil tím, že si počínal, jako by (již) byl advokátem.

[39] Na základě všech výše uvedených důvodů dospěl soud k závěru, že se žalobce kárného provinění dopustil, neboť tím, že jako advokátní koncipient neoprávněně poskytoval právní služby za okolností, které nevybočovaly z rámce standardní komerční praxe (tedy fakticky v roli advokáta), závažně zaviněně porušil povinnosti plynoucí z profesního postavení advokátního koncipienta (§ 38 a 39 zákona o advokacii).

[40] Stěžovatelka tedy dospěla ke správnému právnímu závěru. Nic na tom nemění ani to, že část odůvodnění rozhodnutí odvolacího senátu (viz str. 9 a 10) neobstojí (ke shodnému závěru, byť z jiných důvodů, dospěl i městský soud, srov. rozsudek č. j. 9 Ad 3/2015 - 90, odstavce 64 až 67). Pro naplnění skutkové podstaty kárného provinění totiž není podstatné, zda *při* poskytování právních služeb odporovaly zájmy zástupce zájmům zastoupeného, jelikož i zde platí, co již bylo uvedeno k činnosti žalobce, která měla být po odborné stránce kvalitní a pro klienta prospěšná (viz odstavce [35] a [37]). Stejně tak je zcela bez významu, kdo byl osobou, která k zahájení kárného řízení podala podnět, neboť tato okolnost nemá k jednání kárně obviněného žádný vztah. Pro posouzení věci je však podstatné, že ve zbytku vychází odůvodnění rozhodnutí odvolacího senátu z úvah, jimž dal soud za pravdu (byť by mohlo být propracovanější a důslednější).

IV. Závěr a náklady řízení

[41] Z výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 1 větou první před středníkem s. ř. s. k tomu, že podaná kasační stížnost je důvodná. Zrušil proto rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 9. 3. 2020, č. j. 9 Ad 3/2015 - 90, jelikož se neztotožnil s právním názorem, na jehož základě městský soud zrušil rozhodnutí odvolacího senátu. Spolu s tím věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení, v němž bude právním názorem kasačního soudu vázán (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[42] O věci rozhodl Nejvyšší správní soud bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 věty první s. ř. s., podle kterého o kasační stížnosti rozhoduje soud zpravidla bez jednání.

[43] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti bude rozhodnuto v souladu s § 110 odst. 3 větou první s. ř. s., podle kterého zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského (městského) soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, rozhodne krajský (městský) soud v novém rozhodnutí i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. listopadu 2020

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu